

požitky podle skupiny 9. tabulky zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. a vysvětlivek k vládnímu nařízení ze dne 13. května 1921, čís. 189 sb. z. a n.

Čís. 4930.

Do zástavy lze dát i vkladní knížku, opatřenou heslem.

K nabytí zástavního práva (§ 456 obč. zák.) nevyhledává se úplatnosti.

(Rozh. ze dne 17. dubna 1925, Rv II 195/25.)

Žalobkyně svěřila svou vkladní knížku, vázanou heslem, svému bratru Tiboru S-ovi, jenž ji dal žalované firmě do zástavy. Žaloba o vydání vkladní knížky byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Především není správným názor žalobkyně, že vkladní knížka, jejíž vydání se na žalované firmě domáhá, protože jest vázána heslem, které žalované firmě není známo, jako pouhý legitimační papír jest věcí bezcennou a tudíž se za zástavu nehodí. K vyvrácení tohoto názoru stačí uvést, že heslem obmezeno jest toliko disposiční právo se vkladem, jež vkladní knížka představuje a že není, jak správně uvedl odvolací soud, nikterak vyloučeno, že si žalovaná firma známost hesla a tím možnost se vkladem disponovati zjedná, takže nelze říci, že vkladní knížka jest věcí bezcennou, k zástavě nezpůsobilou (§ 448 obč. zák.). Nelze dále sdíleti stanovisko žalobkyně, že žalované firmě nepřisluší ochrana zástavního práva ke vkladní knížce podle §u 456 obč. zák., protože nenašla vkladní knížky do zástavy úplatně (§ 367 obč. zák.). Požadavek úplatnosti, pokud jde o nabytí zástavního práva podle §u 456 obč. zák., nemá místa, protože nejde o přínos majetkový, nýbrž o pouhé zajištění pohledávky. Dokladem toho jest obdobné jinak §u 456 obč. zák. ustanovení čl. 306 obch. zák., kde se úplatnosti při zřízení zástavního práva nevyžaduje. Název, že k nabytí zástavního práva podle §u 456 obč. zák. úplatnosti netřeba, zastává skoro napořád i nauka (srovnej na př. Krainz-Ehrenzweig § 273 str. 803, Dr. Mayr str. 545 pozn. 22, Randa Ger. Zeitung 1899, čís. 21). Pokud pak jde o rozhodnou pro tento spor otázku, zda-li žalovaná firma, nabývající vkladní knížky od Tibora S-a, na jehož jméno zní a jemuž byla, jak jest nesporno, žalobkyní svěřena, pro svou pohledávku za Tiborem S-em do zástavy, byla, jak toho §§ 367 a 456 obč. zák. vyžadují, bezelstnou, nejsou vývody žalobkyně nikterak s to, vyvrátiti stanovisko nižších soudů nanejvýš odvolacího, že důkazy o tom, že žalovaná bezelstnou nabyvatelkou zástavy nebyla, podán (§ 328 obč. zák.) není.